

**Återvinnings
industrierna**

Miljö- och energidepartementet

Er referens: M2017/00723/R

Yttrande över Promemoria om Reduktionsplikt för minskning av växthusutsläpp från bensin och dieselbränsle

Återvinningsindustrierna, ÅI, har inte fått ovan nämnda promemoria på remiss, men valt att skicka in ett yttrande då styrmedlen inom transportsektorn har stor betydelse för utvecklingsmöjligheterna för nya industriella lösningar inom återvinningsbranschen.

ÅI är en branschförening som företräder de privata återvinningsföretagen med en omsättning på 20 miljarder kronor och drygt 6 000 anställda. Medlemsföretagen hanterar årligen drygt 12 miljoner ton avfall och återvinningsbart material, varav ca 60 % återvinns till nya råvaror.

ÅI:s sammanfattande synpunkter:

- Vi välkomnar att reduktionsplikt införs för att minska utsläppen av växthusgaser och att biomassabaserat avfall räknas in i kvotplikten
- Vi föreslår att reduktionsplikten även ska inkludera avfallsbaserade fossila drivmedel, i enlighet med EU:s förslag till reviderat förnybarhetsdirektiv (30 nov 2016).
- Det är mycket angeläget att regeringen utreder den snedvridna konkurrensen mellan förbränning av avfall som innehåller polymera kolväten (t ex plast och gummi) och framställning av drivmedel från denna typ av avfall. Dagens koldioxid- och energibesättning favoriserar avfallsförbränning, som ligger på en lägre nivå i avfallshierarkin.
- Definitionen av biomassa i lagtexten och i promemorian behöver revideras och termen kommunalt avfall måste utgå. Begreppet kommunalt avfall finns inte i Miljöbalken och är inte definierad i den svenska lagstiftningen. Frågan om vad som ska omfattas av definitionen kommunalt avfall är föremål för omfattande diskussioner på EU-nivå i samband med förhandlingarna om det reviderade avfallsdirektivet. Definitionerna bör vara lika all lagstiftning.

Breda reduktionsplikten till att omfatta även avfallsbaserade fossila drivmedel

Vi välkomnar att reduktionsplikt införs inom transportsektorn för att minska utsläppen av växthusgaser. Det är ett mycket viktigt styrmedel för att ställa om transportsektorns stora användning av jungfrulig fossilbaserad olja. Det är även angeläget att denna typ av styrmedel införs för att driva på omställningen från en linjär till en cirkulär ekonomi. Återvinning och användningen av återvunna råvaror tillhör de mest effektiva åtgärderna för att minska utsläppen av växthusgaser.

I EU:s Förnybarhetsdirektiv som presenterades den 16 november 2016 så föreslås att samtliga medlemsstater ska införa en plikt för drivmedelsleverantörer att säkerställa att en viss andel av den totala mängden drivmedel de levererar ska utgöras av avancerade biodrivmedel eller andra biodrivmedel som räknas upp i bilaga IX till direktivet, förnybara flytande eller gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung, avfallsbaserade fossila drivmedel eller förnybar elektricitet.

Det är därför angeläget att regeringen redan nu förbereder detta genom att inkludera avfallsbaserade fossila drivmedel i reduktionsplikten.

I den remitterade promemorian skriver regeringen: *"Efter 2020 förväntas reduktionsnivån för bensin att bli så hög att det i praktiken blir nödvändigt att blanda in syntetisk bensin. Det finns i dagsläget endast en mycket liten marknad för syntetisk bensin, men det är rimligt att anta att det finns produktionsmöjligheter för att möta en väsentligt ökad efterfrågan. Om detta antagande mot förmodan skulle visa sig felaktigt finns det anledning att återkomma om reduktionsnivåer på sikt. Användningen av syntetisk biobensin kommer att gynna de verksamheter som genererar restprodukter som kan användas i biobensinproduktionen, då dessa kommer få en ökad avsättning för sina restprodukter. En utvecklad konsekvensutredning bör tas fram i samband med kontrollstationen 2019 och de reduktionsnivåer som då föreslås".*

Detta avsnitt visar på behovet av att det behövs fler alternativ efter 2020 och att de avfallsbaserade fossila drivmedlen på ett positivt sätt kan bidra till att minska andelen jungfruliga fossila bränslen.

Plast och gummi, som inte kan materialåtervinnas direkt till nya råvaror, förbränns oftast idag. Ny teknik är under utveckling och marknadsintroduktion som innebär att detta avfall kan omvandlas till kemikalier, smörjoljor och drivmedel genom pyrolys och raffinering, och därmed ersätta jungfruliga oljeråvaror och minska utsläppen av växthusgaser.

För att nya innovativa industrilösningar ska kunna konkurrera på marknaden med avfallsförbränning, där det redan finns en överkapacitet, så krävs fler och nya typer av styrmedel. Reduktionsplikten har därför en viktig roll att driva på nya innovativa lösningar som hanterar avfallet högre upp i avfallshierarkin. Idag är det en snedvriden konkurrens mellan avfallsförbränning och teknislösningar som producerar drivmedel ur avfall, se nedan.

ÅI föreslår därför att reduktionsplikten utvidgas till att omfatta även avfallsbaserade fossila drivmedel.

Korrigerera den snedvridna konkurrensen mellan att förbränna respektive tillverka drivmedel ur fossilbaserat avfall

Avfallsförbränningen svarar idag för ca 55 % av utsläppen inom energisektorn. Utsläppen är att hänföra till den andel fossilt avfall som återfinns i avfallet. Merparten av avfallet förbränns i kraftvärmeanläggningar.

I dag betalas ingen energiskatt för avfallsbränslen eftersom polymera kolväten inte är skattepliktiga enligt lagen om skatt på energi, LSE. För kraftvärmeanläggningar betalas inte heller någon koldioxidskatt då anläggningarna ingår i EU:s ETS-system. Priset på utsläppsrätter är idag så lågt att anläggningarnas kostnad för koldioxidutsläppen är tiopotenser lägre än den koldioxidskatt som betalas av verksamheter utanför ETS-systemet.

Tekniklösningar som innebär att drivmedel produceras ur avfall med polymera kolväten åtnjuter inte de fördelaktiga skatteförhållanden som avfallsförbränningen gör. Dessa drivmedel betalar både full energi- och koldioxidskatt.

Denna snedvridna konkurrens måste korrigeras i lagstiftningen. I annat fall kommer nya innovativa lösningar inte kunna konkurrera med avfallsförbränning. Avfallsförbränningsanläggningar ägs ofta av kommunala bolag, som kan göra dessa investeringar utifrån att de har ensamrätt på behandlingen av hushållsavfallet från sina ägarkommuner och även en dominerande ställning på fjärrvärmemarknaden.

ÅI föreslår att regeringen snarast utreder koldioxid- och energibeskattningen så att den inte favoriserar tekniklösningar som ligger på en lägre nivå i avfallshierarkin.

Definitionen av biomassa behöver revideras och termen kommunalt avfall måste utgå

I förslaget till lagtext 2 § definieras biomassa på följande sätt:

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall

I detta stycke anges att definitionen av biomassa inkluderar den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.

I lagtexten och promemorian används begreppet kommunalt avfall på ett sätt som kan tolkas som att det omfattar allt avfall som inte är industriavfall. Detta är inte en korrekt definition av kommunalt avfall. Följden av formuleringen kan därför bli att avfall som varken klassas som industriavfall eller kommunalt avfall faller utanför definitionen av biomassa. Det synes inte som att utredningen har avsett att någon avfallsström skall undantas.

Begreppet kommunalt avfall finns idag inte infört i Miljöbalken eller avfallslagstiftningen. En definition av kommunalt avfall är föremål för diskussion på EU-nivå i samband med

revideringen av avfallsdirektivet. Frågan har diskuterats i flera år och inte i något alternativ har kommunalt avfall definierats så brett som i denna promemoria.

Regeringen bör inte införa definitioner i annan lagstiftning som kan påverka tolkningen av Miljöbalken och avfallslagstiftningen. Termen kommunalt avfall bör inte ha olika betydelse i olika lagstiftningar.

Vi föreslår därför att texten om biomassa ändras. Ett alternativ är att inte beskriva varifrån det biologiskt nedbrytbara avfallet kommer från utan i stället begränsa den till:

biomassa: den nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung.

Ett annat alternativ är att byta ut termen kommunalt avfall, då det inte har avgörande betydelse för denna lag. Avslutningen på definitionen av biomassa skulle då kunna uttryckas på följande sätt:

[...] liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall från andra verksamheter och hushåll.

Vi bistår gärna med ytterligare information om dessa frågor och förtydligar gärna de synpunkter vi lämnar.

Stockholm den 26 april 2017

Britt Sahleström
Vd, Återvinningsindustrierna